

Granskning av KFN:s arbete med anpassning av kultur och fritid efter medborgares behov och krav

Karlstads kommun

Juni 2020

Marie Lindblad, certifierad kommunal revisor

Anton Melén

Innehållsförteckning

1.	Inledning	1
1.1.	Bakgrund	1
1.2.	Syfte och revisionsfrågor	1
1.3.	Revisionskriterier	2
1.4.	Avgränsning	2
1.5.	Metod	2
2.	lakttagelser och bedömningar	3
2.1.	Allmänt om medborgardialog i Karlstads kommun	3
2.2.	Insatser för kunskap om behov och krav inom kultur- fritidsområdet lakttagelser	4
2.2.1.	lakttagelser	4
2.2.2.	Bedömning	7
2.3.	Anpassning av utbud inom kultur- och fritidsområdet lakttagelser	7
2.3.1.	lakttagelser	7
2.3.2.	Bedömning	11
2.4.	Löpande uppföljning och dialog i nämnd kring medborgares behov och krav inom kultur- och fritidsområdet	11
2.4.1.	lakttagelser	11
2.4.2.	Bedömning	12
3.	Bedömning och rekommendationer	13
3.1.	Revisionell bedömning	13
3.2.	Bedömning mot revisionsfrågor	13
3.3.	Rekommendationer	14

Sammanfattning

Kultur- och fritidsnämnden ansvarar för att på bästa möjliga sätt uppfylla kommuninvånarnas behov av och krav på ett rikt utbud av upplevelser och fritidsaktiviteter. Detta kräver att nämnden gör olika insatser för att kunna skaffa sig en bild av kommuninvånarnas behov och krav.

Revisorerna har utifrån sin risk- och väsentlighetsanalys bedömt att det finns ett behov av att granska kultur- och fritidsnämndens arbete med att skapa sig en bild av medborgarnas behov och krav på kultur- och fritidslivet genom att bland annat använda medborgardialoger för att utifrån detta kunna anpassa utbudet.

Efter genomförd granskning är den sammanfattande revisionella bedömningen att kultur- och fritidsnämnden, i allt väsentligt, på ett ändamålsenligt sätt anpassar utbudet inom kultur- och fritidsområdet utifrån de behov och krav som medborgarna har. Av våra tre revisionsfrågor bedöms två vara delvis uppfyllda och en uppfylld.

Har nämnden genom olika insatser, där medborgardialog är en, säkerställt att nämnden har kunskap om medborgarnas behov och krav inom kultur- och fritidsområdet?

Delvis uppfylld.

Vi kan konstatera att det genomförs flera olika insatser för att nämnden ska få kunskap om medborgares behov och krav inom kultur- och fritidsområdet. Insatser genomförs såväl av politiker som tjänstepersoner och vissa ärenden hanteras även av nämnden, exempelvis e-förslag samt genomförda utredningar av olika slag. Det saknas dock en samlad plan för vilka insatser som ska genomföras under året för att få kunskap om medborgares behov och krav. Det finns heller inte tydliggjort hur nämnden ska få information om vad de genomförda insatserna visar avseende medborgarnas behov och krav.

Har nämnden utifrån de behov och krav som framkommit vid dessa insatser anpassat utbudet inom kultur- och fritidsområdet?

Uppfylld

Vi kan konstatera att kultur- och fritidsnämnden utifrån de behov och krav som framkommit i vissa fall har anpassat utbudet inom kultur- och fritidsområdet. I andra fall har detta inte gjorts. Ekonomiska begränsningar uppges vara en anledning till detta.

Finns en löpande uppföljning och dialog i nämnden kring medborgarnas behov och krav inom kultur- och fritidsområdet?

Delvis uppfylld

Vi kan konstatera att uppföljningar sker av plan och utredningar som avser insatser för att säkerställa kunskap om behov och krav inom kultur- och fritidsområdet men kan inte utifrån genomgång av nämndprotokoll säkerställa att dialog har skett avseende medborgares behov- och krav vid dessa uppföljningar. Vi ser samtidigt utifrån nämndprotokoll att

dialog sker i samband med de e-förslag som inkommer till nämnden. Vi kan även konstatera att den uppföljning och dialog som sker inte följer en fastslagen struktur i form av en stående mötespunkt vid varje nämndmöte eller i form av årssammanfattning i samband med hantering av framtida plan och budget.

Rekommendationer

Kultur- och fritidsnämnden bör överväga att göra en plan för vilka insatser som ska genomföras under året för att få kunskap om medborgares behov och krav samt hur denna information sedan ska återföras till den samlade nämnden.

Kultur- och fritidsnämnden bör överväga att i samband med budgetarbete och planering av kommande verksamhetsår på ett strukturerat sätt beakta den samlade information om medborgarnas behov och krav som finns. Detta för att med en helhetsbild kunna forma det framtida kultur- och fritidsutbudet utifrån befintligt utbud och förslag på förändringar.

1. Inledning

1.1. Bakgrund

Karlstads kommun redovisar i den strategiska planen kommunens vision och de övergripande målen för den kommunala verksamheten. I målområdet "En kommun för alla" finns ett övergripande mål "Tillgängligheten och möjligheten till delaktighet ska vara god". Målet omfattar fysisk och digital tillgänglighet men också medborgarnas möjligheter till deltagande och inflytande. Målet mäts genom bland annat nöjd-inflytande-index (SCBs Medborgarundersökning) samt delaktighetsindex (Kommunernas Kvalitet i Korthet.)

Kultur- och fritidsnämnden ansvarar bland annat för kommunens bibliotek, Alsters herrgård, Kommunarkivet, fritidsgårdar, parklekar, idrottsanläggningar, motionsspår och kommunens kulturella programverksamhet. Politikerna i nämnden beslutar om bidrag till kulturverksamhet, ansvarar för frågor om inköp av konst och konstnärlig gestaltning och har tillsammans med stadsbyggnadsnämnden ansvar för byggnader och miljöer av kulturhistoriskt värde.

Kultur- och fritidsnämnden ansvarar också för att på bästa möjliga sätt uppfylla kommuninvånarnas behov av och krav på ett rikt utbud av upplevelser och fritidsaktiviteter. Detta kräver att nämnden gör olika insatser för att kunna skaffa sig en bild av kommuninvånarnas behov och krav.

Medborgardialog beskrivs på kommunens hemsida som en dialog med Karlstadsborna på kommunens initiativ för att skapa delaktighet och ge Karlstadsborna inflytande.

Revisorerna har utifrån sin risk- och väsentlighetsanalys bedömt att det finns ett behov av att granska Kultur- och fritidsnämndens arbete med att skapa sig en bild av medborgarnas behov och krav på kultur- och fritidslivet genom att bland annat använda medborgardialoger för att utifrån detta kunna anpassa utbudet.

1.2. Syfte och revisionsfrågor

Granskningen syftar till att bedöma om kultur- och fritidsnämnden på ett ändamålsenligt sätt anpassar utbudet inom kultur- och fritidsområdet utifrån de behov och krav som medborgarna har.

Revisionsfrågor:

- Har nämnden genom olika insatser, där medborgardialog är en, säkerställt att nämnden har kunskap om medborgarnas behov och krav inom kultur- och fritidsområdet?
- Har nämnden utifrån de behov och krav som framkommit vid dessa insatser anpassat utbudet inom kultur- och fritidsområdet?

- Finns en löpande uppföljning och dialog i nämnden kring medborgarnas behov och krav inom kultur- och fritidsområdet?

1.3. Revisionskriterier

Revisionskriterier för denna granskning avser enligt nedan lista:

- Kommunallagen 6:6
- Karlstads kommuns strategiska plan - med fokus på det övergripande målet: Tillgängligheten och möjligheten till delaktighet ska vara god.
- Kultur- och fritidsnämndens reglemente.
- Ev.riktlinjer för medborgardialog.

1.4. Avgränsning

Granskningen avser kultur- och fritidsnämnden och avser i huvudsak 2020. Viss information från 2019 kan dock komma att beaktas.

1.5. Metod

Granskningen har genomförts genom dokumentgranskning av verksamhetsplan 2020, dokumenterade uppföljningar 2019 och 2020, nämndens protokoll och underliggande handlingar rörande medborgarnas behov och krav inom kultur- och fritidsområdet.

Två separata enkätundersökningar har genomförts med ordinarie ledamöter och ersättare i kultur- och fritidsnämnden samt tjänstemän med chefsansvar i förvaltningen. På förhand bestämda och anpassade enkätfrågor till tjänstemän respektive nämndledamöter har skickats ut och inkommande svar har sammanställts och analyserats. Totalt antal utskick i enkätundersökningarna uppgår till 32 stycken och avser 22 utskick för ordinarie ledamöter och ersättare samt tio utskick till tjänstemän med chefsansvar. 11 av 22 nämndledamöter och ersättare har slutfört enkätundersökningen vilket ger en svarsfrekvens på 50 %. 8 av 11 ordinarie ledamöter har slutfört enkäten vilket ger en svarsfrekvens i denna respondentgrupp på 72 %. 10 av 10 tjänstemän med chefsansvar har slutfört enkäten vilket ger en svarsfrekvens på 100 %. I rapporten redovisas nämndledamöters och ersättares enkätsvar samlat.

2. Iakttagelser och bedömningar

2.1. Allmänt om medborgardialog i Karlstads kommun

Karlstads kommun har tagit fram kommunövergripande strategisk plan bestående av 22 övergripande mål som ligger till grund för den ekonomi och verksamhetsstyrning kommunen har. Ett av dessa 22 mål avser att tillgängligheten och möjligheten till delaktighet ska vara god. Detta innebär bland annat att medborgare i kommunen ska ha tillgänglighet till information, ska förstå beslut och kunna vara delaktiga i kommunens processer. Det är även viktigt att medborgarna i Karlstad känner att de aktivt kan delta i samhället och att det finns möjligheter att påverka sitt liv och sin vardag (Karlstad.se; Målanalys - En kommun för alla - Del 1 Trygghet, Diskriminering, Tillgänglighet och Hälsa).

Karlstads kommun använder sig av ett handledningsdokument för medborgardialog i kommunen under namnet Dialoghandboken - Skapa delaktighet och möjlighet att påverka. Med medborgardialog menas enligt detta dokument dialog med Karlstadsborna på kommunens initiativ i syfte att skapa delaktighet och ge Karlstadsborna inflytande. Medborgardialog ska genomföras vid förslag som direkt rör medborgare i Karlstad och dessa ska ges goda förutsättningar för att kunna delta och påverka i en uppstartad dialog. Resultatet av dialogen ska återkopplas till medborgare som deltagit i denna. Processen för en genomförd medborgardialog ska utvärderas och utvecklas löpande. Resultatet av medborgardialogen är rådgivande och ansvaret för att prioritera frågor och göra bedömningar utifrån dessa ligger på politikerna som fattar beslut i frågan (Dialoghandboken - Skapa delaktighet och möjlighet att påverka).

Karlstads kommun har tagit fram en checklista (Checklista inför medborgardialog) vid genomförande medborgardialog där nedanstående delmoment ska beaktas:

- Syfte och mål med medborgardialog
- Grad av delaktighet/påverkan
- Målgrupp
- Metod
- Hantering av resultat
- Organisation
- Aktivitetsplan
- Kommunikationsplan
- Återkoppling
- Utvärdering
- Budget

Utöver den medborgardialog som sker på initiativ av kommunen har Karlstads kommun skapat förutsättningar för enskilda medborgare att komma med förslag om utveckling och förbättring i kommunen genom så kallade e-förslag via en e-tjänst på Karlstads kommuns hemsida. Medborgare har via e-förslag möjlighet att komma med egna förslag, tycka till och stödja andras genom att skriva under dessa. Det krävs minst 50 underskrifter för att ett medborgarförslag för att detta ska hanteras av berörd nämnd. De förslag som har 49 eller mindre underskrifter besvaras av handläggare på förvaltningen (Karlstad.se).

2.2. Insatser för kunskap om behov och krav inom kultur- och fritidsområdet

Har nämnden genom olika insatser, där medborgardialog är en, säkerställt att nämnden har kunskap om medborgarnas behov och krav inom kultur- och fritidsområdet?

2.2.1. Iakttagelser

Enligt kultur- och fritidsnämndens reglemente ansvarar nämnden för den kommunala kultur- och fritidsverksamheten samt tillämpliga verksamheter. Kultur- och fritidsnämnden ansvarar enligt detta reglemente för utveckling av medborgar- och brukarinflytande inom tillämpliga delar inom kultur- och fritidsverksamheten.

Vid intervju beskrivs att kultur- och fritidsnämnden är aktiva med att bedriva insatser för att säkerställa kunskap om medborgares behov och krav inom kultur- och fritidsområdet. Kultur- och fritidsnämnden har inte någon dokumenterad riktlinje eller styrmodell avseende inriktning och omfattning av nämndens insatser i verksamhetsplan, årshjul eller liknande. Insatser för att få kunskap om medborgares behov och krav inom kultur- och fritidsområdet sker istället vanligtvis som en följd av politiska beslut i kommunen om plan eller utredning inom områden som inbegriper Kultur- och fritidsnämndens ansvarsområden. I de fall insatser genomförs i samband med plan- och utredningar är det framför allt förvaltningen och dess tjänstemän som är drivande i den metod som används för att inhämta kunskap om medborgarnas behov och krav och nämnden agerar mer som en mottagare av den information om de behov och krav som framkommer vid dessa insatser.

Vid intervju beskrivs att nämnden bedriver insatser för att få kunskap om medborgares behov och krav inom kultur- och fritidsområdet i samband med diverse intresseforum som exempelvis torgmöten och föreningsträffar. Kultur- och fritidsnämnden behandlar även upp de e-förslag (se beskrivning ovan) som berör nämndens ansvarsområden och överstiger kriteriet på minst 50 st underskrifter.

I genomförd enkät till ordinarie ledamöter samt ersättare i kultur- och fritidsnämnden uppger 9 av 11 (82 %) att nämnden gör insatser för att ta reda på vad medborgarna har för krav och behov inom kultur- och fritidsområdet. Enligt respondenterna i enkäten sker främst insatser i form av enkätundersökningar samt löpande kontakt och dialog med idrotts- och kulturföreningar, studieförbund etc. Information om medborgares behov och önskemål samlas bland annat in i samband med torgmöten och det finns även en möjlighet för medborgare att inkomma med förslag digitalt.

8 av 11 (73%) av nämndledamöter och ersättare uppger att nämnden har bra metoder för att ta reda på medborgarnas krav och behov på utbudet inom kultur- och fritidsområdet.

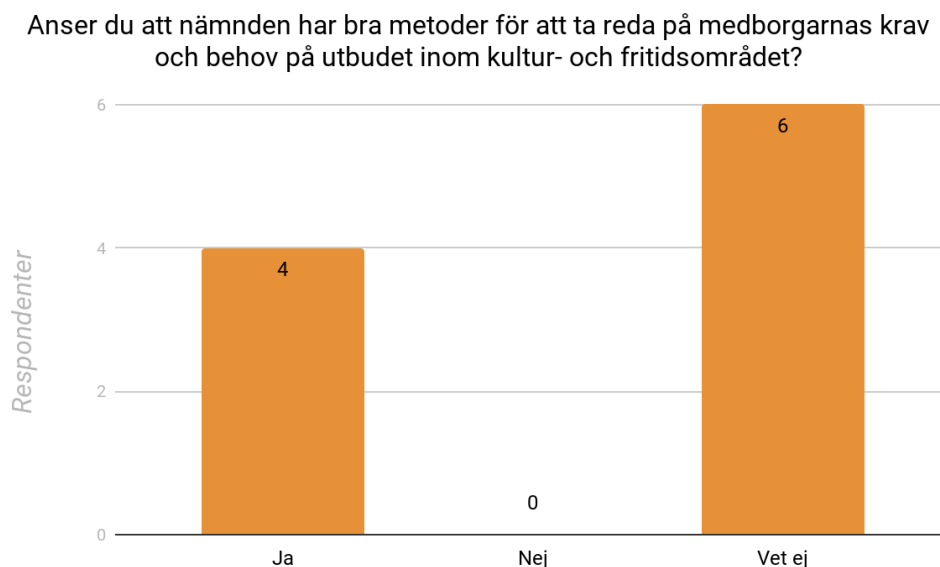
Berörda respondenter i enkäten har ej angivit några exempel till varför nämnden har bra metoder för att ta reda på medborgarnas behov och krav. 1 av 11 (9%) ledamöter anser att nämnden inte har bra metoder medan 2 av 11 (18%) ledamöter har svarat "vet ej" på berörd enkätfråga. Respondenterna har bland annat motiverat sina svar med att det finns ett utvecklingsområde när det gäller att fånga upp de behov och krav som framkommer hos medborgarna och vidarebefordra dessa till de förtroendevalda ledamöterna i kultur- och fritidsnämnden samt att fler insatser och nya forum behöver tas fram där nya synpunkter från medborgarna framkommer.

I genomförd enkät till nämndledamöter/ersättare har dessa respondenter även besvarat frågan kring om det är någon skillnad på hur nämnden tar reda på information inom kultur- och fritidsområdet för de olika målgrupperna: barn, ungdomar, vuxna och äldre. 6 av 11 (55%) anser att det är skillnad mellan hur nämnden tar reda på information beroende på typ av målgrupp. Respondenterna som har svarat ja på denna enkätfråga anser bland annat att metoden för att inhämta information om behov och krav mer är beroende av vilken tjänsteman som ansvarar för att samla in och presentera informationen snarare än vilken målgrupp denna insamling inriktar sig mot. 2 av 11 (18%) och 3 av 11 (27%) respondenter har svarat "nej" respektive "vet ej" på denna enkätfråga.

I genomförd enkät till tjänstemän inom kultur- och fritidsförvaltningen med chefsansvar uppger 8 av 10 (80 %) chefer att de har varit delaktiga i insatser för att ta reda på medborgares krav och behov av kultur och fritid. Exempel på insatser enligt respondenterna i enkäten avser föreningsträffar, enkäter, kund- och brukarundersökningar samt direkta möten med kommunens medborgare. Dessa insatser har enligt berörda respondenter bland annat skett genom föreningsträffar och gästenkäter, synpunktsinsamling och planeringsunderlag, vid medborgardialog samt direktkontakt med medborgare. Konkreta exempel på insatser som anges avser utredning om kulturhuset, vision för Skutberget, Sund senior, framtagande av idrotts- och kulturplan samt spontanidrottsområde på Gruvlyckan.

4 av 10 (40 %) av tjänstemännen med chefsansvar uppger att nämnden har bra metoder för att ta reda på medborgares krav och behov inom kultur- och fritidsområdet. De respondenter som har svarat ja på denna enkätfråga motiverar detta med att nämnden får ta del av tillräcklig information via kundenkäter, ledar- och medarbetarundersökningar och studiebesök samt att presentation sker av medborgarnas krav och behov av utomstående gäster under ordinarie nämndmöten. 6 av 10 (60 %) respondenter har ingen uppfattning om nämnden har bra metoder för att ta reda på medborgarnas behov och krav. En respondent anser att nämndledamöterna till viss del förlitar sig på förvaltningens tjänstemän samt att de själva kan se de e-förslag som inkommer till kommunen. Denne ställer sig dock frågan om hur ledamöterna kan följa upp förslag från medborgare som har mindre än 50 st underskrifter.

Diagram 1. Verksamhetschefers uppfattning om nämndens metoder för att ta reda på medborgarnas krav och behov inom kultur- och fritidsområdet.

I genomförd enkät till tjänstemän inom kultur- och fritidsförvaltningen med chefsansvar har dessa även besvarat frågan kring om det är någon skillnad på hur nämnden tar reda på information inom kultur- och fritidsområdet för de olika målgrupperna: barn, ungdomar, vuxna och äldre. 5 av 10 (50%) respondenter anser att det är skillnad på hur nämnden tar reda på information beroende på målgrupp. Respondenterna konkretiserar denna skillnad med att de anpassar dialogformer för att passa olika målgrupper. För barn och ungdomar genomförs vanligtvis kunskapsinhämtning i form av direkta möten i fokusgrupper med utökad inslag av undersökningar via sociala medier för ungdomar. För vuxna och äldre genomförs kund-/brukarundersökningar mer frekvent. 4 av 10 (40%) respondenter anser att det inte är någon skillnad mellan olika målgrupper och hur nämnden tar reda på medborgarnas krav och behov vilket motiveras med att de flesta undersökningar genomförs i form av enkätundersökningar, oavsett ålder på mottagaren.

Som ett delmoment för att besvara berörd revisionsfråga har vi efterfrågat dokumenterade insatser för medborgardialog av Kultur- och fritidsnämnden för att säkerställa kunskap om kommuninvånarnas behov och krav inom kultur- och fritid. Inom denna gransknings tidsavgränsning (2019–2020) verifierat en dokumenterad insats avseende medborgardialog:

- **Medborgardialog “Vad är bra fritid för dig?”, 2020 (pågår):** En enkätundersökning genomförs just nu till ungdomar från årskurs 6 till årskurs 3 i gymnasiet med syfte att samla in kunskap om hur ungdomar ser på sin fritid - hur de skulle vilja att den var både till form och innehåll. Enkätundersökningen genomförs digitalt via länk och QR-kod som tillgängliggörs för berörd målgrupp genom affischering på skolor. Målet med enkätundersökningen är att samla in synpunkter från ungdomar i det fortsatta utvecklingsarbetet av kommunens öppna fritidsverksamhet.

Vi har även fått information om medborgardialoger som genomförts före 2019. Några exempel på dessa är:

- **Medborgardialog om utvecklingen av Skutberget, 2017:** Under september 2017 genomfördes en medborgardialog om utvecklingen av Skutberget. Denna medborgardialog bestod av en enkät på Karlstads kommuns hemsida, möten med alla aktiva föreningar på Skutberget, en enkät till föreningar i Karlstad med verksamhet för barn och unga samt workshops med barn och unga på fem grundskolor. Karlstads kommun har använt underlaget från medborgardialogen i sin vision av att utveckla Skutberget (karlstad.se).
- **Kulturhusutredningen, 2016:** Kultur- och fritidsförvaltningen fick under 2016 i uppdrag genomföra utredning om "framtidens kulturhus" där en medborgardialog ingick som ett delmoment i utredningen. Syftet med medborgardialogen var att ta reda på vad Karlstadsborna hade för åsikter kring behov av och innehåll i ett framtida kulturhus i Karlstad. Riktade dialoger genomfördes med prioriterade grupper hos kommunens medborgare (barn, unga, HBTQ-personer, personer med funktionsnedsättning, invandrare, allmänhet/besökare) och en stor enskild medborgardialog genomfördes med högt berörd och aktiva medborgare (kulturföreningar, kulturutövare, politiker, tjänstemän etc. (Kulturhusutredningen - medborgardialog).

2.2.2. *Bedömning*

Vi bedömer revisionsfrågan som delvis uppfylld.

Vi kan konstatera att det genomförs flera olika insatser för att nämnden ska få kunskap om medborgares behov och krav inom kultur- och fritidsområdet. Insatser genomförs såväl av politiker som tjänstepersoner och vissa ärenden hanteras även av nämnden, exempelvis e-förslag samt genomförda utredningar av olika slag. Det saknas dock en samlad plan för vilka insatser som ska genomföras under året för att få kunskap om medborgares behov och krav. Det finns heller inte tydliggjort hur nämnden ska få information om vad de genomförda insatserna visar avseende medborgarnas behov och krav.

2.3. **Anpassning av utbud inom kultur- och fritidsområdet lakttagelser**

Har nämnden utifrån de behov och krav som framkommit vid dessa insatser anpassat utbudet inom kultur- och fritidsområdet?

2.3.1. *lakttagelser*

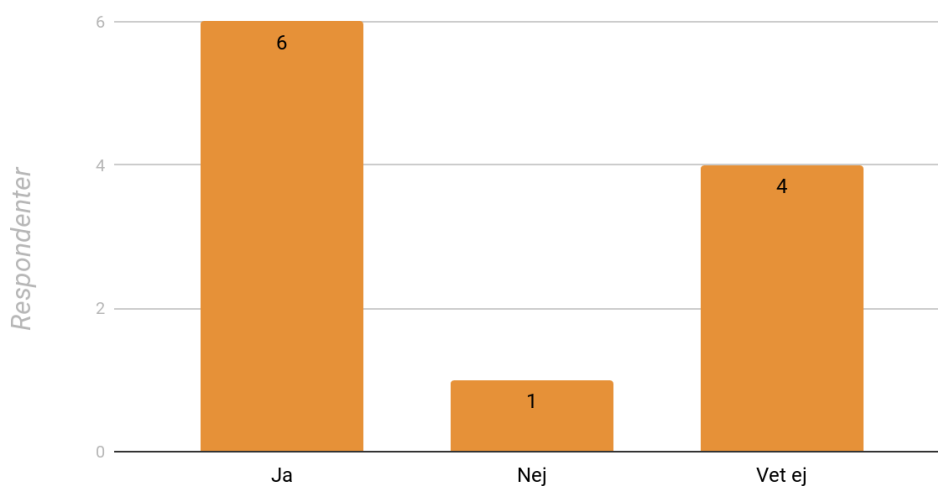
Vid genomförd intervju beskrivs att nämnden genomför justeringar av utbudet inom kultur- och fritidsområdet utifrån de behov och krav som framförs och att nämnden prioriterar att skapa sig ett bra underlag från medborgare innan beslut tas om att genomföra justeringar. I många fall är dock de behov och krav som inkommer kostnadsdrivande och en orsak till att justeringar inte genomförs är därför enligt berörd intervjuperson att nämnden behöver förhålla sig till sina rådande budgetramar och kostnadsmassa och då inte har råd att göra för många justeringar av rådande kultur- och fritidsutbud.

I enkät till nämndledamöter/ersättare uppger 6 av 11 (55 %) att kultur- och fritidsnämnden har justerat utbudet inom kultur- och fritidsområdet utifrån medborgarnas behov och krav. Ledamöterna exemplifierar genomförda justeringar med utredningar avseende Skutberget

samt kommunens kulturhus. Fyra ledamöter har svarat "vet ej" på berörd enkätfråga vilket bland annat hänförs till att ledamöterna främst inriktar sig mot sitt politiska handlingsprogram som beslutsunderlag vid eventuella justeringar av kommunens kultur- och fritidsutbud och därför inte kan uttala sig kring medborgares delaktighet i nämndledamöters beslutsfattande rörande dessa frågor.

Diagram 2. Nämndledamöters/ersättares uppfattning om justeringar av kultur- och fritidsutbud till följd av medborgares behov och krav

Har nämnden utifrån det som framkommit om medborgarnas behov och krav inom kultur- och fritidsområdet justerat nämndens utbud inom området?

I enkät till nämndledamöter/ersättare har dessa även besvarat frågan kring om justering av kultur- och fritidsutbudet utifrån behov- och krav som har diskuterats inte har gjorts och skäl till varför detta inte har gjorts. 9 av 11 (82%) av ledamöterna uppger att det har hänt att anpassning av kultur- och fritidsutbudet inte har gjorts trots diskuterade behov och krav. Ekonomiska skäl är enligt respondenterna den främsta orsaken till att beslut tas om att inte justera kulturutbudet och ett konkret exempel på en avslagen justering som beskrivs är att nämnden inte har kunnat möta önskemålet och behovet av en skatepark i ett mer centralt läge i kommunen.

I genomförd enkät till tjänstemän inom kultur- och fritidsförvaltningen med chefsansvar uppger 6 av 10 (60 %) chefer att kultur- och fritidsnämnden har justerat utbudet inom kultur- och fritidsområdet utifrån medborgarnas behov och krav. Det finns enligt respondenterna en lyhördhet för medborgarnas önskemål och att nämndens planeringsarbete bygger på kunskap om förändrade behov hos kommunens invånare men att justeringar av kulturutbudet ska ligga inom nämndens givna budgetramar och årliga kostnads massa. Konkreta exempel på justeringar som framkommer i enkäten avser nyetablerade utegym, boulebanor, sport- och möteslokaler i Skåre, viskvällar i Kvarteret Almen samt årliga sommarlovspengar.

I genomförd enkät till tjänstemän inom kultur- och fritidsförvaltningen med chefsansvar har dessa även besvarat frågan kring om justering av kultur- och fritidsutbudet utifrån behov- och krav som har diskuterats inte gjorts och skäl till varför detta inte har gjorts. 7 av 10 (70%) av verksamhetscheferna uppger att beslut har tagits om att inte justera kultur- och fritidsutbudet. Respondenterna anser bland annat att behov och krav från medborgare är en parameter i det politiska beslutsunderlaget men att beslutsfattare behöver se till helheten av förutsättningar, behov, konsekvenser och prioriteringar. Krav och önskemål från medborgare är kostnadskrävande för kultur- och fritidsverksamheten och kan ofta inte mötas i den takt medborgarna önskar.

Vi har i denna granskning översiktligt gått igenom kultur- och fritidsnämndens mötesprotokoll under 2019 och 2020 (till och med maj 2020) med inriktning mot att kontrollera om löpande uppföljning och dialog sker i nämnden kring medborgares behov och krav inom kultur- och fritidsområdet samt om nämnden har tillräcklig kunskap om detta. Vi kan vid denna protokollgenomgång inte verifiera en stående mötespunkt vid respektive nämndsmöte eller en sammanfattande årssummering hänfört till uppföljning och dialog om medborgares behov och krav. Den dialog som sker i nämnden utifrån dess protokoll avser främst uppföljning av diverse politiskt beslutade fördjupade utredningar inom kultur- och fritidsområdet (se till exempel utredning om Skutberget och ridsportsverksamheten i Karlstad) där avstämning av medborgarnas behov och krav ingår. Vid denna protokollgenomgång framkommer att så kallade e-förslag medtas som beslutsärenden vid nämndsammanträden i form av att enskilda medborgare eller representanter för föreningar inkommer med förslag på åtgärder inom kultur- och fritidsområdet som sedan nämnden beslutar om att bevilja eller avslå. För 6 st av totalt 15 st genomgångna mötesprotokoll har inga mötespunkter behandlats kopplat till medborgares behov och krav inom kultur- och fritidsområdet. I nedan tabell följer noterade mötespunkter vid denna protokollgenomgång.

Tabell 1 Noterade mötespunkter hänfört till medborgares behov och krav vid protokollgenomgång

Datum	Diarienummer	Mötespunkt
2019-01-23	Dnr KFN-2018-370 Dpl 410	E-förslag - Trampolinpark
2019-05-22	Dnr KFN-2018-486 Dpl 450	E-förslag - Skatepark i Karlstad
2019-09-18	Dnr KFN-2019-323 Dpl 450	Genomförande av tävlingarna Höstsimiaden och Ungdoms Grand Prix (UGP) i Sundstabadet
2019-10-15	Dnr KFN-2019-331 Dpl 450	Ny servicebyggnad på Skutberget - driftsform, innehåll och finansiering
2019-11-13	Dnr KFN-2019-50 Dpl 450	E-förslag - Nyare flytbrygga till båtilläggningsplats Skutberget
2019-11-13	Dnr KFN-2017-336 Dpl 62	Fördjupad utredning om ridsportverksamheten i Karlstads kommun
2019-12-11	Dnr KFN-2019-303 Dpl 450	E-förslag - Spontanidrott på Zakrisdal
2020-05-19	Dnr KFN/2020:167	Kontantfri verksamhet på Sundstabadet
2020-05-19	Dnr KFN/2020:119 Dpl 660	Remiss: Lekmiljöplan

Utifrån ovanstående protokollgenomgång framkommer ett par konkreta exempel på anpassning som har skett av kultur- och fritidsutbudet utifrån behov och krav hos medborgare.

- Kultur- och fritidsnämnden godkänner kultur- och fritidsförvaltningens gemensamma tjänsteyttrande avseende uppdrag rörande en ny servicebyggnad vid Skutberget. Utredning kring lokalisering, driftsform för och innehåll av en ny servicebyggnad ses som ett delmoment för kommunens vision för Skutberget (2019-10-15, Dnr KFN-2019-331 Dpl 450).
- Kultur- och fritidsnämnden godkänner en fördjupad utredning om ridsportsverksamheten i Karlstads kommun för att finna en lösning på det kommunala stödet till ridklubbar med ridskola i Karlstad (2019-11-13, Dnr KFN-2017-336 Dpl 62).

2.3.2. *Bedömning*

Vi bedömer revisionsfrågan som uppfylld.

Vi kan konstatera att kultur- och fritidsnämnden utifrån de behov och krav som framkommit i vissa fall har anpassat utbudet inom kultur- och fritidsområdet. I andra fall har detta inte gjorts. Ekonomiska begränsningar uppges vara en anledning till detta.

Vi noterar att nämnden, som en följd av att det inte görs en samlad helhetsbedömning av de behov och krav medborgarna har avseende kultur- och fritidsutbudet, för varje beslut om anpassning ställer förslaget på nytt eller förändrat utbud i relation till det redan befintliga utbudet. Vi bedömer att det finns ett behov av att nämnden årligen gör en samlad helhetsbedömning av medborgarnas behov och krav i syfte att klara ett förändrat utbud inom de ekonomiska ramar som finns.

2.4. **Löpande uppföljning och dialog i nämnd kring medborgares behov och krav inom kultur- och fritidsområdet**

Finns en löpande uppföljning och dialog i nämnden kring medborgarnas behov och krav inom kultur- och fritidsområdet?

2.4.1. *Insatser*

Vid genomförd intervju beskrivs att uppföljning och dialog sker om medborgares behov och krav inom kultur- och fritidsområdet främst sker i samband uppföljningar av plan och utredningar inom kultur- och fritidsnämndens ansvarsområden, då politiska intressemöten med intressenter inom kultur- och fritidsområdet har genomförts samt då e-förslag från medborgare behandlas. Det finns enligt intervjuperson ingen stående mötespunkt hos nämnden kopplat till medborgares behov och krav utan uppföljning och dialog inom detta område sker vid förekommande anledning samt då det finns intresse hos ledamöter till att informera övriga ledamöter om genomförda insatser.

I enkät till nämndledamöter/ersättare uppger 11 av 11 (100 %) att kultur- och fritidsnämnden diskuterar krav och behov hos kommunens medborgare inom kulturområdet. Konkretiserade exempel från respondenterna i enkäten avser att nämnden löpande diskuterar fördjupade undersökningar där en presentation av medborgares behov och krav ingår samt att nämnden även behandlar inskickade frågor och förslag från medborgare avseende kultur- och fritidsområdet. Respondenterna anser sig även ha tillräcklig kontakt med föreningar och medborgare för att lyssna in och diskutera aktuella frågor inom området.

I genomförd enkät till nämndledamöter/ersättare uppger 8 av 11 (73 %) att de får information om vilka behov och krav som medborgarna i kommunen har inom kultur- och fritidsområdet. Denna information förmedlas enligt ledamöterna i form av redovisning av genomförda insatser i samband med nämndsammanträden samt i skriftligt tillgängliga mötespunkter och politiska handlingsdokument. Nämndledamöterna anser sig även ha en löpande dialog med tjänstemän som exempelvis nämndens sekreterare rörande medborgares behov och krav inom kultur- och fritidsområdet och deltar även i vissa fall själva i samband med föreningsträffar eller i liknande mötesforum.

I genomförd enkät till tjänstemän i Kultur- och fritidsförvaltningen med chefsansvar uppger 7 av 10 (70 %) att de har vetskap om hur den information som de får ta del av rörande medborgares behov och krav inom kultur- och fritidsområdet kommer nämnden till del. Redovisning av information sker enligt berörda respondenter genom muntlig information, studiebesök samt genom formell rapportering. Detta sker konkret i samband med månatliga nämndsammanträden i form av presentation av resultat vid särskilda insatser vid organiserade dialoger, utredningar med mera samt i form av eget ärende eller referens i verksamhetsrapportering.

2.4.2. Bedömning

Vi bedömer revisionsfrågan som delvis uppfylld.

Vi kan konstatera att uppföljningar sker av planer och utredningar som avser insatser för att säkerställa kunskap om behov och krav inom kultur- och fritidsområdet men kan inte utifrån genomgång av nämndprotokoll säkerställa att dialog har skett avseende medborgares behov- och krav vid dessa uppföljningar. Vi ser samtidigt utifrån nämndprotokoll att dialog sker i samband med de e-förslag som inkommer till nämnden. Vi kan även konstatera att den uppföljning och dialog som sker inte följer en fastslagen struktur i form av en stående mötespunkt vid varje nämndmöte eller i form av årssammanfattning i samband med hantering av framtida plan och budget.

3. Bedömning och rekommendationer

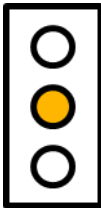

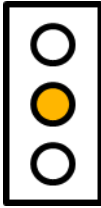
3.1. Revisionell bedömning

Granskningen syftar till att bedöma om kultur- och fritidsnämnden på ett ändamålsenligt sätt anpassar utbudet inom kultur- och fritidsområdet utifrån de behov och krav som medborgarna har.

Efter genomförd granskning är den sammanfattande revisionella bedömningen att kultur- och fritidsnämnden i all väsentlighet på ett ändamålsenligt sätt anpassar utbudet inom kultur- och fritidsområdet utifrån de behov och krav som medborgarna har. Av våra tre revisionsfrågor bedöms två vara delvis uppfyllda och en uppfylld.

Bedömningen av respektive revisionsfråga framgår nedan och görs på skalan: ej uppfylld, delvis uppfylld och uppfylld. Motivering för bedömningar för revisionsfråga framgår vid respektive avsnitt för berörda revisionsfrågor.

3.2. Bedömning mot revisionsfrågor

Revisionsfråga	Kommentar	
Revisionsfråga 1: <i>Har nämnden genom olika insatser, där medborgardialog är en, säkerställt att nämnden har kunskap om medborgarnas behov och krav inom kultur- och fritidsområdet?</i>	Delvis uppfylld	
Revisionsfråga 2: <i>Har nämnden utifrån de behov och krav som framkommit vid dessa insatser anpassat utbudet inom kultur- och fritidsområdet?</i>	Uppfylld	
Revisionsfråga 3: <i>Finns en löpande uppföljning och dialog i nämnden kring medborgarnas behov och krav inom kultur- och fritidsområdet?</i>	Delvis uppfylld	

3.3. Rekommendationer

Utifrån genomförd granskning lämnar vi följande rekommendationer till kultur- och fritidsnämnden:

- Kultur- och fritidsnämnden bör överväga att göra en plan för vilka insatser som ska genomföras under året för att få kunskap om medborgares behov och krav samt hur denna information sedan ska återföras till den samlade nämnden.
- Kultur- och fritidsnämnden bör överväga att i samband med budgetarbete och planering av kommande verksamhetsår på ett samlat sätt beakta den samlade information om medborgarnas behov och krav som finns. Detta för att med en helhetsbild kunna forma det framtida kultur- och fritidsutbudet utifrån befintligt utbud och förslag på förändringar.

2020-08-11

Lars Dahlin

Uppdragsledare

Marie Lindblad

Projektledare

Denna rapport har upprättats av Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB (org nr 556029-6740) (PwC) på uppdrag av Karlstads kommun enligt de villkor och under de förutsättningar som framgår av projektplan från den 14 maj 2020. PwC ansvarar inte utan särskilt åtagande, gentemot annan som tar del av och förlitar sig på hela eller delar av denna rapport.